

Keskustelualoite KA 14/2024 vp

Timo Harakka sd ym.

Keskustelualoite tekoälystä Suomen tulevaisuuden menestystekijänä ja yhteiskunnallisten haasteiden aiheuttajana

Eduskunnan puhemiehelle

Tekoälyn nopea kehitys viime vuosina on herättänyt maailmanlaajuisesti suuria toiveita ja syväisiä huolia. Erityisesti loppuvuonna 2022 julkaistu ChatGPT osoitti sadoille miljoonille ihmisille konkreettisesti, miten laajat kielimallit muuttavat elämää.

Tekoälyllä on keskeinen rooli Suomen tulevaisuudessa. Tekoälyllä on merkittävä vaikutus niin talouteen, työllisyyteen kuin yhteiskuntaamme kokonaisuutena. Suomi voi hyödyntää tekoälyä monin tavoin vahvistaakseen innovaatiovetoista kasvua, parantaakseen julkisia palveluita, lisätäkseen yhdenvertaisuutta ja vastataakseen globaaleihin haasteisiin. Samalla on varauduttava merkittäviin, myös kielteisiin, yhteiskunnallisiin muutoksiin, joita tekoäly tuo muassaan.

Ottaen huomioon, että tekoäly ja muut murrosteknologiat tulevat vaikuttamaan voimakkaasti kansalaisten elämään, yhteiskunnallinen keskustelu on vasta heräämässä ja demokraattisesti valitut päättäjät eivät ole esittäneet ratkaisuja keskeisiin kysymyksiin. Niitä ovat:

Tekoälyn vaikutus työelämään ja koulutukseen: Miten varmistamme, että tekoälyn kehitys tukee työllisyyttä ja osaamisen kehittämistä Suomessa? Miten vastataan työpaikkojen menetyksiin ja digitaalisen kuilun kasvamisen uhkaan?

Tekoälyn eettiset kysymykset: Miten varmistamme tekoälyn eettisen kehityksen ja sen vastuullisen käytön niin siviili- kuin sotilastarkoituksissa? Miten huolehdimme järjestelmien totuudenmukaisuudesta, manipuloimattomuudesta ja läpinäkyvyydestä? Millaisia edellytyksiä on luoda kansainvälinen tekoälyn turvallisuuden ja hallinnan sopimusjärjestelmä?

Tekoäly ja innovaatiot: Miten voimme edistää tekoälyn avulla Suomen kilpailukykyä ja talouskasvua? Miten estetään datavallan keskittyminen harvojen mega-alustojen käsiin?

Tekoäly ja kestävä kehitys: Miten tekoäly voidaan valjastaa ilmastonmuutoksen torjumiseen ja muihin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin?

Tekoälyn käyttö julkishallinnossa: Miten voimme hyödyntää tekoälyä julkisten palveluiden kehittämisessä? Miten suojelemme kansalaisia algoritmiseltä syrjinnältä ja yksityisyyden loukkauksilta?

Keskustelualoite KA 14/2024 vp

Nyt on korkea aika avata näkökulmia ja luoda pohjaa strategisille päätöksille, joita tekoälyn hyödyntäminen ja siihen liittyvien yhteiskunnallisten muutosten hallinta edellyttää.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun tekoälyn kehityksen tuomista mahdollisuuksista Suomen tulevaisuuden menestykselle samoin kuin tekoälyn aiheuttamiin yhteiskunnallisiin haasteisiin varautumisesta.

Keskustelualoite KA 14/2024 vp

Helsingissä 21.5.2024

Timo Harakka sd
Riitta Mäkinen sd
Johan Kvarnström sd
Pinja Perholehto sd
Juha Viitala sd
Lotta Hamari sd
Joonas Räsänen sd
Pia Viitanen sd
Paula Werning sd
Tuula Haatainen sd
Eemeli Peltonen sd
Ilmari Nurminen sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Saku Nikkanen sd
Mika Kari sd
Matias Mäkynen sd
Johanna Ojala-Niemelä sd
Kimmo Kiljunen sd
Nasima Razmyar sd
Krista Kiuru sd
Timo Suhonen sd
Lauri Lyly sd
Kim Berg sd
Aki Lindén sd
Tytti Tuppurainen sd
Helena Marttila sd
Ville Merinen sd
Miko Bergbom ps
Joakim Vigelius ps
Sebastian Tynkkynen ps
Veijo Niemi ps
Ritva Elomaa ps
Vesa Kallio kesk
Mika Lintilä kesk
Petri Honkonen kesk
Antti Kurvinen kesk
Atte Harjanne vihr
Oras Tynkkynen vihr
Heikki Vestman kok
Merja Kyllönen vas
Mika Poutala kd